

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUN KAKSIKIELINEN AMK-TUTKINTO JA TUTKINTOJEN MAHDOLLISET EROAVAISUUDET

Alisa Mäkinen 20171B & Patric Kärkkäinen 20172B

4/2019

Tiivistelmä

Tekijä Alisa Mäkinen Patric Kärkkäinen	Tutkinto/kurssi ja opinnäytetyö/nimike Poliisi (AMK)	
Julkaisun nimi	Julkisuusaste Julkinen	
Ohjaajat ja opintoaine/opetustiimi Jari Hyyti ja Jaakko Kauppila	Opinnäytetyön muoto Kvalitatiivinen ja SWOT-analyysi	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää Poliisiammattikorkeakoulun suomen- ja ruotsinkielisen tutkinnon vahvuuksia ja kehittämiskohteita SWOT-analyysimenetelmää käyttäen. Työn vertailee kahden kielen tutkinnon mahdollisia eroavaisuuksia oikeudellisen perustan näkökulmasta, ja opinnäytetyön kokonaisuus perustuu teemahaastattelumenetelmällä tehtyyn neljään haastatteluun, joissa on haastateltu koulun opettajia ja opiskelijoita molempien kielten tutkinnoista.</p> <p>Haastattelujen lisäksi käsittelemme työssä hieman myös Poliisiammattikorkeakoulun lakiin liittyviä säädöksiä, sekä koulun opetus- ja toteutussuunnitelmia. Avaamme työssä haastattelua tutkimusmetodin tarkemmin.</p> <p>Työn tuloksina havaitsimme toimintatapaeroja, joita on pohdittu SWOT-nelikenttäänalyysin avulla. Haastattelujen tuloksista käy päällimmäisenä ilmi poliisi (AMK)-tutkinnon vähäiset resurssit, joista eniten kärsii tällä hetkellä poliisi (AMK)-ruotsinkielinen tutkinto. Tulosten mukaan vähäiset resurssit aiheuttavat sen, ettei ruotsinkielisen tutkinnon opetus ole vaadittavalla tasolla ja suomenkielisen tutkinnon puolellakin koulutuksen taso laskee muun muassa liian suurien kurssikokojen takia. Hyvinä puolina pidettiin tutkinnon jatkuvaa kehittymistä ja päteviä opettajia, joita kuitenkin tarvittaisiin ehdottomasti lisää.</p>		
Sivumäärä	Tarkastuskuukausi ja vuosi	Opinnäytetyökoodi (OPS)
<p>Avainsanat</p> <p>SWOT-analyysi, koulutus, tasapuolisuus, resurssit</p>		

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	3
1.1 Aiheen valinta.....	3
1.2 Toteutus	4
1.3 Tutkimuskysymykset ja tavoitteet.....	5
2 TEORIA	6
2.1 Laki poliisiammattikorkeakoulusta	7
2.1.1 Valtioneuvoston asetus Poliisiammattikorkeakoulun opetuksen rakenteesta.....	7
2.1.2 Hallituksen esitys poliisiammattikorkeakoulusta	8
2.3 Opetussuunnitelmat ja käytännön toteutus.....	8
2.4 SWOT-analyysi	9
3 HAASTATTELUT	10
3.1 Haastattelujen tulokset	11
3.1.1 Vahvuuksia	12
3.1.2 Kehittämiskohteita	15
3.1.3 Uhkia.....	19
3.1.4 Mahdollisuuksia.....	21
4 OMAA POHDINTAA HAASTATTELUISTA.....	22
5 LUOTETTAVUUDEN ARVIOINTI	24
6 LOPUKSI.....	25
7 LÄHTEET	27
8 LIITTEET.....	28

1 JOHDANTO

1.1 Aiheen valinta

Valitsimme opinnäytetyömme aiheeksi suomen- ja ruotsinkielisen Poliisiammattikorkeakoulututkinnon mahdolliset eroavaisuudet oikeudellisen perustan näkökulmasta. Etsiesämme opinnäytetyöaihetta huomasimme, ettei tämän tyyppisestä aiheesta ole opinnäytetöitä aikaisemmin tehty ainakaan suomenkielisen poliisitutkinnon puolella. Jäimme pohtimaan, miksei tästä aiheesta kukaan ole aikaisemmin opinnäytetyötä tehnyt ja onko tutkimuksilla todellisuudessa eroavaisuuksia toisiinsa nähden. Tutkimme hieman syvemmin asiaa, ja pian oli opinnäytetyön aihe mielessä.

Opinnäytetyössä pyrimme selvittämään mahdollisten tutkintojen välisten eroavaisuuksien syitä, ja vertailemaan oikeudellisen perustan näkökulmasta kahdella eri kielellä suoritettavaa tutkintoa. Halusimme rajata aiheen oikeudelliseen näkökulmaan sen perusteella, että se on tärkeä ja oleellinen osa-alue poliisi (AMK) -tutkinnossa, jonka takia sen opetusta voitaisiin ajatella opetettavan hyvin samankaltaisesti kielestä riippumatta.

Rajasimme aiheen oikeudellisen perustan näkökulmaan kahdesta syystä. Ensimmäisenä halusimme tuoda esille oikeudellisen tietämyksen tärkeyden poliisityössä. Kuten edellä mainitsimme, puutemme jatkuvasti työssä ihmisten perusoikeuksiin, joten on hyvin oleellista tietää miten, missä ja milloin voidaan meille määrättyä toimivaltaa hyödyntää, jotta puuttuisimme ihmisten oikeushyvään vähimmän haitan periaatteen mukaan ja noudatettaisi täsmällisesti poliisin toimintaperiaatteita. Toisena syynä meillä oli se, että käsiteltävä aihealue ei kasvaisi liian suureksi, jolloin siitä olisi vaikea luoda selkeää kokonaisuutta.

Aihe kiinnosti meitä erityisesti siksi, koska olemme molemmat kokeneet suomen- ja ruotsinkielisen tutkinnon jakautuvan koulumaailmassa hyvinkin paljon. Tämän seurauksena ei itse välttämättä tapaa useampaakaan toisen kielen tutkinnon opiskelijaa koulun käytävillä, vaikka itse siellä on viettänytkin aikaa lähes puolitoista vuotta ennen harjoitteluun lähtöä. Suomenkielisen tutkinnon edustajina, emme kummatkaan tienneet mitään ruotsinkielisten

opiskelijoiden koulupäivistä tai siitä, jakautuvatko esimerkiksi koulutyöt samalla tavalla kuin suomenkielisen tutkinnon puolella.

Opetussuunnitelman perusteella tutkintojen välillä eroavaisuuksia tai suuria muutoksia ei juurikaan ole, minkä näemme tietysti hyvänä asiana. Poliisin virkatehtävissä joudutaan puuttumaan ihmisten perus- ja ihmisoikeuksiin, ja pahimmassa tapauksessa joudutaan käyttämään äärimmäisiä voimakeinoja, viimekädessä jopa ampuma-asetta. On siis ehdottoman tärkeää, että jokaisella valmistuneella poliisimiehellä olisi samankaltainen näkemys oikeudellisia tilanteita tarkastellessa.

Uskomme, että tämä työ vaikuttaa positiivisesti poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelmaan ja tutkinnon kehittämiseen. Pääasiassa työllämme pyrimme selvittämään, onko tutkinnoilla eroa, ja tuoda mahdollisia tutkinnon vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia, kehittämiskohteita tai hyvin suunniteltua opetussuunnitelmaa yleiseen tietoon.

1.2 Toteutus

Työssä tutkimme ruotsin- ja suomenkielisen Poliisiammattikorkeakoulututkinnon vahvuuksia ja heikkouksia SWOT-nelikenttäanalyysimenetelmän avulla. Vertailupohjana käytimme Poliisitoiminnan oikeudellinen perusta -Moodle-alustaa. Poliisitoiminnan oikeudellinen perusta -opintokokonaisuuteen liittyen teimme haastattelut ja niitä vertailimme keskenään. Haastattelimme yhtä opettajaa ja yhtä opiskelijaa molemmista tutkinnoista. Teimme ennakkoon kysymykset, jotka kysyttiin kaikissa haastatteluissa. Haastattelu pyrimme kuitenkin pitämään mahdollisimman rentona, mutta kysymykset tehtiin sen takia, että samat asiat tulisi käytyä kaikkien kanssa lävitse, jotta haastattelut olisivat mahdollisimman vertailukelpoisia.

Suurimpana haasteena olemme pitäneet aikataulutusta. Olemme molemmat eri kurssilta ja teimme opinnäytetyötä 2016/4 kurssin mukana. Pienen lisähaasteen toi myös se, että olemme molemmat eri paikkakunnilla harjoittelussa ja haastattelut pidettiin Tampereella. Alisa oli opinnäytetyötä tehdessä Helsingissä harjoittelussa ja opiskelee kurssilla 2017/1, kun taas Patric opiskelee kurssilla 2017/2 ja hänen työharjoittelunsa oli Jyväskylässä.

Työssä käytettiin SWOT- nelikenttäanalyysimenetelmää. Suoritimme alustavan suunnitelman mukaan neljän henkilön haastattelun ja vertailimme niitä toisiinsa. Haastattelimme

suomenkielisestä tutkinnosta yhtä opettajaa, sekä yhtä opiskelijaa. Samoin haastattelimme ruotsinkielisestä tutkinnosta opettajaa ja oppilasta. Molemmat opettajat toimivat oikeudellisten aineiden opettajina. Lopuksi vertailimme kaikkia haastatteluja toisiinsa. Näin toimimalla pyrimme selvittämään molempien kurssien kehittämiskohteita, vahvuuksia, uhkia ja mahdollisuuksia. Tämän työn tarkoitus oli myös jakaa molempien kurssien vahvuudet ja kehittämiskohteet toistensa tietoon, jotta kaikki pystyisivät hyödyntämään niitä tarpeen vaatiessa.

Keskeisenä kirjallisuutena käytimme hallituksen esitystä poliisiammattikorkeakoulusta ja lisäksi keskeiseksi tietolähteeksi työssämme osoittautui haastattelut, joiden tietoihin koko työ pohjautuu. Työssä perehdyttiin myös lakiin poliisiammattikorkeakoulusta.

SWOT-tutkimusmenetelmästä tulemme kertomaan omana kappaleena, ja kappaleessa pyrimme avaamaan menetelmän tarkoitusta ja sen käsitteitä lukijalle. Kerromme myös, miksi juuri SWOT-nelikenttäanalyysimenetelmä oli tähän opinnäytetyöhön paras menetelmä hyödyntää.

1.3 Tutkimuskysymykset ja tavoitteet

Päällimmäinen tutkimuskysymyksemme on se, millaisia vahvuuksia, kehittämiskohteita, mahdollisuuksia ja uhkia suomen- ja ruotsinkielisellä Poliisiammattikorkeakoulututkinnolla on. Tarkoituksenamme on myös pohtia SWOT-analyysimenetelmän avulla, miten tutkinto vaikuttaa valmistuneiden opiskelijoiden valmiuksiin hoitaa työtehtävät oikeudellisesta näkökulmasta.

Tavoitteena olisi saada selkeä ja hyvin tiivistetty yhteenveto Poliisiammattikorkeakoulun kaksikielisestä ammattikorkeakoulutason tutkinnosta, josta olisi helposti luettavissa ja tarkasteltavissa poliisialan tutkinto eri näkökulmista, ja tuotoksesta pystyttäisiin lähes suoraan näkemään mikä tutkinnossa toimii hyvin, ja missä alueissa olisi vielä kehitettävää. Tätä voisi tulevaisuudessa hyödyntää molempien kielten tutkinnoissa ja tutkia myös lisää, mikäli näkökulmia tarvittaisiin enemmän.

Työssä on tavoitteena tuoda hyviä ja selkeitä kehitysehdotuksia Poliisiammattikorkeakoululle, mikäli haastatteluissa tulee ilmi epäkohtia, joita voisi mahdollisesti korjata. Samalla haluamme tietää molempien tutkintojen toimintamalleista ja poimia sieltä koulutuksen kannalta onnistuneet asiat, jotka voidaan saattaa myös toisen kielisen tutkinnon tietoon. Tällä tavalla molemmat tutkinnot voivat hyödyntää toistensa tietoa ja tarvittaessa tehdä asiat hyväksi todetun mallin mukaan.

Yhtenä tavoitteena meillä on myös se, että saisimme mahdollisimman hyvän kuvan siitä, mitä mieltä opiskelijat ovat oikeudellisten aineiden opiskelusta tällä hetkellä. Samalla pyrimme selvittämään opettajien mielipidettä oikeudellisten aineiden opettamiseen ja sen resursseihin.

2 TEORIA

Pyrimme saamaan mahdollisimman ajankohtaista tietoa haastatteluissa, joita teemme molempien tutkintojen opettajille ja oppilaille. Tällä tavoin voimme saada mahdollisimman reaaliaikaista tietoa, miten opettajat ja opiskelijat kokevat opetuksen tason ja riittävyyden. Tämä on hyvin oleellista tietoa, koska opiskelijat ovat kohderyhmä, joita tämä työ pääpainoisesti koskee. Työtä tehdessä täytyy kuitenkin ottaa huomioon se seikka, että opiskelija ei välttämättä ole tietoinen siitä onko hän saanut tarvittavan määrän oleellista tietoa. Tähän kohtaa pureudumme kuitenkin syvemmin, kun arvioimme työn luotettavuutta.

Poliisiammattikorkeakoulutusta koskee myös laki poliisiammattikorkeakoulusta. Tämä on todella oleellinen osa tutkintoa, minkä vuoksi avaamme työssämme keskeisiä kohtia laista. Vertailemme keskenään lakia, haastatteluja ja opetussuunnitelmaa, ja pyrimme niiden kautta selvittämään, miten opetus käytännössä toteutuu, ja kuinka sen täytyisi toteutua.

Myös muuta keskeistä kirjallisuutta tutkintoihin liittyen löytyy, mitä tulemme käyttämään tässä työssä mahdollisimman tehokkaasti. Aiomme mahdollisuuksien mukaan käyttää hyödyksi oppilasbarometreja ja hallituksen esitystä poliisiammattikorkeakoulututkinnosta.

2.1 Laki poliisiammattikorkeakoulusta

Laki Poliisiammattikorkeakoulusta määrittelee Poliisihallituksen ja sisäministeriön alaisuudessa toimivan Poliisiammattikorkeakoulun tehtävät, tutkintojen rakenteet, opiskelijamäärät, sekä henkilöstöön ja hallintoon liittyvät asiat. Laki rajaa melko tarkasti Poliisiammattikorkeakoulussa annettavan opetuksen tason ja Poliisiammattikorkeakoulun opetusjärjestelmä pohjautuu siihen.

Laki Poliisiammattikorkeakoulusta 1 luvun 2 §:n (30.12.2013/1164) mukaan Poliisiammattikorkeakoulun tehtävänä on: ” antaa sisäisen turvallisuuden alalla tutkimukseen ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin ja johtamistehtäviin sekä tukea yksilön ammatillista kasvua ja edistää elinikäistä oppimista, sekä harjoittaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä, joka palvelee poliisitoiminnan ja sisäisen turvallisuuden suunnittelua ja kehittämistä sekä Poliisiammattikorkeakoulun opetusta.”

Poliisiammattikorkeakoulussa järjestetään lisäksi mm. ammatillisia erikoistumisopintoja ja muuta koulutusta. Sisäisen turvallisuuden alalla voidaan suorittaa poliisin ammattikorkeakoulututkinto tai ylempi ammattikorkeakoulututkinto alipäällystön ja päällystön puolen virkoihin. Molemmissa korkeakoulututkinnoissa tutkintokieli vaihtoehtoina ovat molemmat kotimaiset äidinkielet, suomi ja ruotsi.

Opinnäytetyössämme perehdymme vain ammattikorkeakoulutasoiseen tutkintoon.

2.1.1 Valtioneuvoston asetus Poliisiammattikorkeakoulun opetuksen rakenteesta

Poliisiammattikorkeakoulun ammattikorkeakoulutasoisen tutkinnon rakenne pohjautuu ja nojautuu Valtioneuvoston asetukseen Poliisiammattikorkeakoulusta. Laki rajaa ja määrittelee tarkemmin sekä ammattikorkeakoulutasoisen, että ylempään ammattikorkeakoulutasoisen poliisikoulutuksen laajuuden ja rakenteen.

Valtioneuvoston asetus Poliisiammattikorkeakoulusta 3 § (3.4.2014/282) sanoo opintojen laajuuksista näin: ”Opintojaksot pisteytetään niiden edellyttämän työmäärän mukaan. Yhden lukuvuoden opintojen suorittamiseen keskimäärin vaadittava 1 600 tunnin työpanos vastaa 60 opintopistettä. Poliisin ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen laajuus on 180 opintopistettä.”

Valtioneuvoston asetus Poliisiammattikorkeakoulusta 2 §:n mukaan ammattikorkeakoulutason tutkinnon opintojen rakenne koostuu perus- ja ammattiopinnoista, vapaasti valittavista opinnoista, ammattitaitoa edistävästä harjoittelusta ja opinnäytetyöstä.

2.1.2 Hallituksen esitys poliisiammattikorkeakoulusta

Halusimme tämän otsikon alla tuoda esille hallituksen esitykseen liittyvät muutokset suomen- ja ruotsinkielisen tutkinnon kannalta. Koska poliisiammattikorkeakouluksi muutettu tutkinto on melko tuore, halusimme samalla myös tarkastella mahdollisia eroavaisuuksia poliisikoulun aikaiseen mahdollisuuteen ja opetuksen laatuun.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki Poliisiammattikorkeakoulusta ja samalla uudistaa Poliisiammattikorkeakoulua ja siellä suoritettavia tutkintoja siten, että poliisialan perustutkintona olisi ammattikorkeakoulututkinto ja jatkotutkintona ylempi ammattikorkeakoulututkinto. Tämän uuden lain ansiosta Poliisiammattikorkeakoulu olisi sisältonsä ja laajuutensa puolesta rinnastettavissa muihin opetusministeriöön kuuluvien korkeakouluihin ja niissä suoritettuihin tutkintoihin.

Perusteluiksi lain muuttamiselle oli annettu muun muassa se, että normaalissa poliisityössä osaamisvaatimukset ovat niin laajoja, että kysymys on asiantuntijatyöstä, minkä vuoksi olisi perusteltua muuttaa poliisin peruskoulutus ammattikorkeakoulututkinnoksi.

Esityksen lakiehdotuksien perusteluista löytyy osio, joka koskee opetuskieltä.

Ehdotuksissa on mainittu, että Poliisiammattikorkeakoulun kielinä olisivat suomi ja ruotsi, mutta käytännön syistä opetus olisi jaettu erikseen suomen- ja ruotsinkieliseen tutkintoon.

2.3 Opetussuunnitelmat ja käytännön toteutus

Seuraavassa kappaleessa pyrimme avaamaan mahdollisimman yksinkertaisesti meidän tutkimuksemme menetelmän.

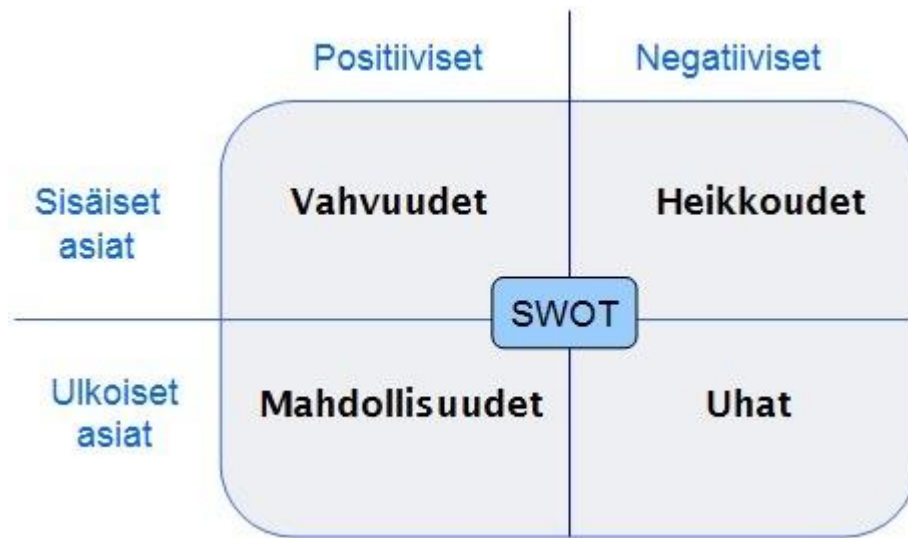
Suomen – ja ruotsinkielisessä tutkinnossa on sama opetussuunnitelma. Suomenkielisen tutkinnon opetussuunnitelma on käännetty ruotsiksi, joten opetussuunnitelmissa ei ole eroavaisuuksia.

Suomenkielisen tutkinnon tuntitoteutussuunnitelma on käännetty suoraan ruotsiksi, joten ne ovat täysin samanlaiset. Näissä on kuitenkin eroavaisuuksia käytännötoteutuksen kanssa. Nämä eroavaisuudet johtuvat siitä, että ruotsinkielisessä tutkinnossa käytetään paljon ulkopuolisia luennoitsijoita. Ulkopuolisia luennoitsijoita on vaikea saada esimerkiksi kahdeksi tunniksi luennoimaan, niin kuin tuntitoteutussuunnitelmassa on. Saman aineen tunteja keskitetään enemmän yhdelle päivälle ruotsinkielisessä tutkinnossa. Näin helpottuu ulkopuolisten luennoitsijoiden saaminen. Tuntimäärät eivät kuitenkaan muutu, vaikka opetusta keskitetään enemmän ruotsinkielisessä tutkinnossa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että jos suomenkielisessä tutkinnossa olisi rikosoikeutta kahden tunnin luennoissa kolmena päivänä viikossa, niin ruotsinkielisessä tutkinnossa pidettäisiin kuusi tuntia yhtenä päivänä putkeen. Nämä asiat tulivat haastatteluissa esille, kun haastattelimme ruotsinkielisen tutkinnon opettajaa. Haastattelussa tuli esille myös tämän seikan tuomat haasteet. Opiskelijat joutuvat heti opintojen alkutaipaleella opiskelemaan pitkiä pätkiä vaikeaa asiaa. Kyseessä on oikeudelliset opinnot, eli niin sanotusti lakiopinnot.

2.4 SWOT-analyysi

SWOT-analyysi, eli nelikenttäanalyysimenetelmä on kehitetty Yhdysvalloissa 1960-luvulla. SWOT-analyysi on lyhenne englanninkielisistä sanoista strengths (vahvuudet), weaknesses (heikkoudet), opportunities (mahdollisuudet) ja threats (uhat). Näistä neljästä aihealueesta muodostetaan nelikenttärudukko, jonka avulla voidaan helpommin selvittää tutkittavan alueen vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja kehittämiskohteita. Taulukon vasempaan puoliskoon kuvataan myönteiset ja oikeaan puoliskoon negatiiviset asiat. Taulukon alapuoliskoon kuvataan puolestaan tutkittavan aihealueen ulkoiset ja yläpuoliskoon sisäiset asiat. SWOT-analyysi perustuu tutkittavan alueen nykyisen tilanteen tarkasteluun ja lisäksi pohdintaan, mikä tilanne voi olla tulevaisuudessa. Uskomme SWOT-analyysin toimivan hyvänä menetelmänä juuri tähän työhön, sillä selvitämme tutkintojen nykytilanteen ja pyrimme parhaamme mukaan antamaan hyödyllistä tietoa tulevaisuutta suunniteltaessa. Analyysin avulla pystymme myös tekemään johtopäätöksiä ja sen kautta voidaan tehdä päätelmiä, miten vahvuuksia voidaan käyttää hyväksi, miten heikkoudet muutetaan vahvuuksiksi, miten tulevaisuuden mahdollisuuksia hyödynnetään ja miten uhat vältetään. (Vuorinen 2013, 88)

Alla oleva taulukko on yksinkertaistettu versio SWOT-analyysitaulukosta. Taulukkoon on merkitty neljä kenttää, joissa jokaisessa on oma aihealueensa. Taulukossa näkyy myös edellä mainittu jaottelu, missä kentät ovat jaettu sisäiseen ja ulkoiseen osioon, sekä positiivisiin ja negatiivisiin alueisiin.

Taulukko 1: (Suomen Riskienhallintayhdistys, SWOT-nelikenttäänalyysi)

3 HAASTATTELUT

Käytämme tutkimuksessamme SWOT-nelikenttäänalyysimenetelmää. Yksi tiedonhankinta menetelmänä on haastattelut. Haastattelut suoritetaan teemahaastatteluna, joka sopii tutkimukseen, josta tiedetään ennestään melko vähän tai sitä ei olla tutkittu etukäteen. Teemahaastattelumenetelmää käytetään haastatteluissa, joissa ei tiedetä millaisia vastauksia tullaan saamaan ja haastateltavien vastaukset perustuvat omaan kokemukseen. (Hannila, Kyngäs 2008, 1)

Olemme etukäteen tehneet haastattelurungon, joka käydään kaikkien haastateltavien kesken lävitse haastattelun aikana. Ennen haastatteluja olemme käyneet kysymykset lävitse ohjaajien kanssa ja näin varmistuttu siitä, että ne ei ole johdattelevia. Haastattelut ovat työmme

tärkein aineistonkeruumenetelmä, koska kirjallisuutta asiasta on hyvin vähän. Aihetta ei ole myöskään aiemmin tutkittu.

Tässä kappaleessa syvennyttään haastatteluihin tutkimusmenetelmänä. Metodi tulee valita tutkimukseen soveltuvuuden perusteella. Menetelmää valittaessa kriteereinä tulee olla tehokkuus, taloudellisuus, tarkkuus ja luotettavuus. (Hirsjärvi, Hurme 2011, 34)

Haastattelu menetelmänä on hyvin joustava, minkä takia se sopii moniin erilaisiin tutkimustarkoituksiin. Haastattelutilanteessa ollaan suorassa vuorovaikutuksessa tutkittavan kanssa, mikä luo mahdollisuuden suunnata tiedonkeruuta itse tilanteessa. Näin on mahdollista saada vastausten taustalla olevia motiiveja myös selville, jotka eivät muuten välttämättä selviäisi. (Hirsjärvi, Hurme 2011, 34)

Joustavuus on yksi haastattelun suurimpia etuja. Haastattelussa haastattelijalla on mahdollista toistaa kysymys, oikaista väärinkäsityksiä, tarkentaa ja selventää sanamuotoja ja käydä keskustelua haastateltavan kanssa. Tätä mahdollisuutta ei ole, jos menetelmänä olisi esimerkiksi kyselylomake. Joustavaa haastattelussa on myös se, että kysymysten järjestystä pystytään muuttamaan kesken haastattelun, jos haastateltava näkee sen tarpeelliseksi. (Tuomi, Sarajärvi 2018, 85)

Haastattelun onnistumisen kannalta on tärkeää tiedottaa haastateltavia aiheesta ennen haastattelua. Suositeltavaa onkin, että haastateltaville annettaisiin haastattelun teema ja mahdolliset kysymykset etukäteen, jotta he voivat valmistautua haastatteluun. Tällöin on myös helppompaa saada tiedonantajia haastateltaviksi, jos he tietävät etukäteen mitä haastattelu koskee ja mitä siellä tullaan kysymään. Tämä ei kuitenkaan poista sitä, etteikö haastattelussa olisi spontaania vuorovaikusta, mikä on mielestämme onnistuneen haastattelun avain. (Tuomi, Sarajärvi 2018, 85-86)

Spontaanin keskustelun ja haastattelun erityispiirteet on kuitenkin erotettava tehdessään haastattelua. Haastattelun tavoitteena on tiedonkeruu, ja se toteutetaan tutkijan aloitteesta. Haastattelut useimmiten nauhoitetaan. (Valli 2018, 28)

3.1 Haastattelujen tulokset

Haastateltavia oli neljä ja heidät valittiin sattumanvaraisesti tähän tutkimukseen. Haastattelut käsitellään anonymisti, jotta tutkimuksen luotettavuus säilyy. Kaikki haastattelut ovat nauhoitettu ja ne ovat osittain litteroitu analysoinnin helpottamiseksi. Nauhoituksesta kerrottiin haastateltaville ennen haastattelua. Haastattelut toteutettiin Poliisiammattikorkeakoulun tiloissa, ja haastateltaville annettiin teemahaastattelun kysymykset etukäteen, jotta he ehtivät valmistautumaan haastatteluun ja tutustumaan kysymyksiin. Pyrimme jo haastateltavia etsiessämme löytämään sellaiset haastateltavat, jotka olivat toisiinsa nähden melko samanlaisessa asemassa. Toki pieniä eroja ei pystytty välttämään, mutta tavoitteena oli löytää jo harjoittelussa käyneet opiskelijat, joilla opinnot olivat jo valmiit tai lähes valmiit. Opettaja-haastatteluihin pyrimme puolestaan saamaan sellaiset opettajat, joilla oli mahdollisimman pitkä kokemus takana Poliisiammattikorkeakoulussa työskentelystä. Tällä varmistimme, että koulun toimintatavat olivat tuttuja ja haastateltavien työkokemus koululla oli toisiaan vastaava.

Haastattelimme kaikki henkilöt yksitellen, jotta haastateltavan oma näkökulma asioista tulisi parhaiten esille. Tarkoituksenamme oli myös saada haastattelusta mahdollisimman keskustelunomainen, jotta tunnelma pysyisi rentona ja ajatuksia tulisi esille enemmän.

Haastatteluissa kysyimme hieman haastateltavien taustasta, sekä keskityimme heidän mielipiteisiinsä Poliisiammattikorkeakoulun opetuksen vahvuuksista ja kehittämiskohteista. Haastatteluissa pyrimme myös selvittämään, kuinka opetus on jaksotettu ja toteutettu käytännössä. Työssä selvitämme myös mielipiteitä laadusta ja opetuksen selkeydestä. Kysyimme haastateltavilta SWOT-nelikenttäanalyysimenetelmän mukaisesti koulutuksen mahdollisuuksista sekä uhista.

Haastattelun tulokset käydään lävitse seuraavissa alaotsikoissa yksilöidysti jaettuna SWOT-nelikenttämenetelmän ajatushaaroihin.

3.1.1 Vahvuuksia

Tässä kappaleessa käsittelemme molempien tutkintojen opettajien ja opiskelijoiden näkökulmia opiskelun toteutuksen vahvuuksista. Ensimmäisenä käymme lävitse vahvuuksia,

joita ruotsinkielisen kurssin opiskelija oli kokenut oikeudellisten aineiden vahvuuksiksi ruotsinkielisessä tutkinnossa.

Haastattelemamme ruotsinkielisen tutkinnon suorittanut opiskelija on valmistunut vuonna 2017 ja työskentelee tällä hetkellä Etelä-Suomessa poliisissa tutkinnan puolella.

Opiskelija mainitsi ruotsinkielisen tutkinnon suureksi vahvuudeksi sen, että opiskeluryhmän koko on melko pieni, heidän aikanaan vain kurssi koko oli vain 16 opiskelijaa. Opiskelijan mukaan ryhmän koko mahdollisti sen, että opetus tapahtui luokassa ja opettajan kanssa tapahtuva vuorovaikutus oli helpompaa. Koska kaikki ruotsinkieliset ovat yhdellä luokalla, puolentoistavuoden opiskeluaikana tutustui todella hyvin toisiin opiskelijoihin ja ryhmästä tuli hyvin läheinen ja tiivis yhteisö. Opiskelijan mukaan oli suuri etu, että kynnys kysyä asioita tunneilla oli pieni ja helpotti asioiden ymmärtämistä.

Opiskelija koki myös, että kaiken kaikkiaan tutkinnon aikana lähiopetusta ja tehtäviä oli riittävästi. Tehtäviä tehtiin niin itsenäisesti kuin ryhmässä ja niitä tekemällä opiskelija koki, että hän myös oppi parhaiten opettavat asiat. Myös Moodle opiskelualustana toimi opiskelija mukaan erittäin hyvin, ja sieltä pystyi tarkastelemaan tunnilla käytyjä asioita tarvittaessa jälkepäin.

Opiskelija kertoi, että heidän lähes kaikki rikosoikeuteen ja rikosprosessioikeuteen liittyvät tunnit piti sama henkilö, joka osittain oli vahvuus opettavan asian näkökulmasta. Tunneilla opettaja tiesi mitä on käyty läpi, ja mihin seuraavaksi keskitytään. Lisäksi opiskelija oli kokenut opettajan tietävän perusasiat hyvin, vaikka hän ei poliisitaustainen henkilö ollutkaan. Opiskelijan mukaan kyseinen opettaja ei ollut vakituinen koulun työntekijä, vaan palkattu organisaation ulkopuolelta.

Haastattelimme suomenkielisen kurssin opiskelijaa, joka oli 20172-kurssilta. Opiskelija on työharjoittelussa tällä hetkellä Etelä-Suomessa. Vahvuuksia, joita haastattelussa nousi esille, oli paljon. Yhtenä tärkeimmistä haastateltava piti opettajien ammattitaitoa. Kaikki opettajat ovat opettavan aihealueen asiantuntijoita. Opettajien kanssa tehdyt oppimistehtävät olivat kattavia, hyvin tehty, ja ne käytiin aina perusteellisesti lävitse opettajan kanssa. Tämän tärkeys nousi esille myös siinä, kun opiskelijoilla oli jotain kysyttävää opettavaan aiheeseen liittyen oppituntien ulkopuolella, niin opettaja löytyi aina talosta ja häneltä sai tarvittaessa neuvoa. Koulussa opittuja asioita oli helpompi soveltaa työelämässä, kun ne oli käyty

selkeästi lävitse opettajajohtoisesti ja joskus ne väännettiin jopa niin sanotusti rautalangasta, jotta asia selkeni kaikille edes jollain tasolla.

Hyvänä asiana haastateltava piti myös lähiopetuksen suhdetta itsenäiseen opiskeluun, sekä sitä, että opettaminen on ollut hyvin johdettua. Koska opetettava aihe on hyvin tärkeää ajatellen poliisin työtä, on ensiarvoisen tärkeää, että opetus toteutetaan johdetusti ja taso pysyy korkealla. Opettaminen oli hyvää varsinkin opetuksen alkuaikoina, kun tunnit pidettiin yhdelle maksimissaan kahdelle luokalle kerrallaan. Tällöin syntyi hyvää vuorovaikutusta opettajien ja opiskelijoiden kesken.

Opetuksen rakenne ja järjestys, oli opiskelijan mukaan hyvä ja selkeää. Opinnot oli jaettu periodeittain selkeästi ja eteneminen oli portaittain, jolloin opiskelijan mukaan oli helpompi pysyä mukana opetuksessa. Opettajilta sai tukea, jos jotain ei täysin ymmärtänyt. Materiaaleja, joita opetuksessa käytettiin, olivat pääsääntöisesti hyviä ja ymmärrettäviä. Materiaalit olivat saatavissa jälkikäteen Moodle-alustalta.

Suomenkielisen kurssin opettajan opetettavana aihealueena on pääasiassa rikosprosessioikeus, mutta hän opettaa myös rikosoikeutta ja rikostorjunnan tunneilla todistelua. Opettajalla on lakitausta, ja hän oli ennen Poliisiammattikorkeakoululle tuloansa toiminut syyttäjänä ja varatuomarina.

Opettaja toi haastattelussa esille suomenkielisen tutkinnon vahvuudeksi sen, että tutkintoa pyritään kehittämään koko ajan opettajien toimesta. Kehittämisen mahdollistaa vakituiset vastuupettajat, joita on tällä hetkellä oikeudellisten opintojen parissa kuusi kappaletta. Tämä tuo myös vakautta tutkintoon, kun työntekijät ovat vakituudessa työsuhteessa ja ovat substanssiasiantuntijoita omassa opetettavassa aihealueessaan. Opettajien pätevyys toteutuu myös silloin, kun joissain tilanteissa on jouduttu käyttämään sijaisia. Opettajien korkean koulutuksen ansiosta pystytään varmistamaan opetuksen laadun jatkuvuus. Opiskelijat oppivat ymmärtämään, mikä esitutkinnassa on merkityksellistä syyttäjän kannalta, kun syyttäjätaustainen opettaja pystyy sen opettamaan teorian kautta ja lisäksi hyödyntämään omaa kokemusta niin oppimistehtävissä kuin luennoilla. Suomen kielisen tutkinnon opettaja kertoi saaneensa positiivista palautetta työharjoittelulaitoksista, jonka mukaan opiskelijat tuntevat hyvin lain ja ovat lakipykälissä hyviä.

Suomenkielisen tutkinnon vahvuutena opettaja piti sitä, että poliisitoiminnan oikeudellinen perusta- osajakson opetussuunnitelma on laadittu tarkasti ja sen toteuttamista seurataan jatkuvasti. Oppimistehtävät on laadittu opetussuunnitelman mukaisesti ja opettajilla on myös tuntitoteutussuunnitelma, missä on määritelty yksityiskohtaisesti, mitä milläkin tunnilla käydään lävitse.

Ruotsinkielisen kurssin opettaja on ennen Poliisiammattikorkeakouluun tuloansa toiminut pitkään poliisina niin kentällä kuin tutkinnan puolella. Poliisiammattikorkeakoulussa hän on ollut jo lähes kymmenen vuotta.

Opettajan haastattelussa esille tulleita ruotsinkielisen tutkinnon vahvuuksia oli paljon, niin kuin edellisissäkin haastatteluissa. Päälimmäisenä esille nousi opiskelijaryhmien koko. Ruotsinkielisessä tutkinnossa ryhmän koko on vain yhden luokan kokoinen ryhmä, jolloin toimitaan ruotsinkielisen opettajan mukaan niin sanotussa pienessä tiimissä. Tämä mahdollistaa opiskelijoiden paremman tuntemisen yksilötasolla ja opiskelijoiden mahdollisuudet menestyä kasvaa, kun kaikki ovat tietoisia mitä kukin tekee ja kuinka pärjää. Tämä mahdollistaa sekä opettajille että opiskelijoille myös sen, että kaikki pystyvät paremmin ja henkilökohtaisemmin auttamaan toisiaan oppimaan asioita.

Ruotsinkielisen tutkinnon opettaja mainitsi tutkinnon vahvuudeksi myös sen, että opinnoissa oikeudellisen aineen aiheissa pystytään pienemmän ryhmän ansiosta sopimaan tunteja niin, että tarvittaessa järjestetään esimerkiksi myös ylimääräisiä tunteja. Suomenkielisen tutkinnon puolella tämä ei onnistu muun muassa suurten massaluentojen takia.

3.1.2 Kehittämiskohteita

Tässä kappaleessa tarkastelemme haastateltavien kokemia kehittämiskohteita Poliisi (AMK)-tutkinnossa.

Ruotsinkielisen tutkinnon käyneen opiskelijan mukaan suurin ongelma heidän tutkinnossaan oli opettajien vähäinen määrä. Opiskelijan mukaan luentoja pitävät henkilöt olivat ostettu organisaation ulkopuolelta pitämään tunteja koululle. Lisäksi opettajien vaihtuvuus alensi

opiskelijan mukaan opetuksen tasoa, sillä vaihtuvuuden takia opiskelijat menivät helposti sekaisin siitä, kenen kanssa oli opiskeltu ja mitä aihealuetta. Lisäksi luentojen materiaali luvattiin laittaa Moodle-opiskelualustalle, mutta jälkikäteen opiskelijat joutuivat kuitenkin etsimään sitä, mihin materiaali jäi ja keneltä asiaa olisi enää voinut kysyä, kun ei enää muistanut kuka niistä monista opettajista oli käynyt luennoimassa juuri puuttuvaan materiaaliin liittyvät tunnit.

Rikosoikeuden ja rikosprosessioikeuden lähes kaikki tunnit hoitivat sama henkilö, minkä opiskelija koki ristiriitaiseksi. Toisaalta oli hyvä, että opettaja oli tällä tavoin aina tietoinen mistä oli edellisellä luennolla puhuttu, mutta kahden aineen opettamisessa oli opiskelijan mukaan myös ongelmia. Oikeudelliset aineet menivät päällekkäin, eikä opiskelijan mukaan jäänyt helposti mieleen mihin mikäkin aihe kuului, sillä sama opettaja opetti molempia aineita. Tämän takia opiskelija olisikin toivonut, että eri opettaja olisi opettanut rikosoikeutta ja rikosprosessioikeutta. Kyseinen opettaja ei opiskelijan mielestä ollut kovin motivoiva, eikä saanut opiskelijoita osallistumaan opetukseen. Opettajalla tietty näkökulmia asioihin, jonka opiskelija koki huonoksi, sillä opiskelijat eivät saanut muuta näkökulmaa asioihin, ja opettajan vahvat mielipiteet näkyivät selkeästi opettavassa asiassa. Opiskelijan mielestä hän olisi voinut olla enemmän neutraali mielipiteissään.

Opiskelija kertoi kokeneensa, että ylipäätään käydyt opinnot olivat melko pintaraapaisu koko oikeudellisiin opintoihin. Opiskelijan mukaan opetusta olisi voinut olla enemmän varsinkin esitutkinnan puolella. Hän myös pohti vähäisen opetuksen saattavan johtua siitä, että koko ruotsinkielisessä tutkinnossa on vain neljä vakituista opettajaa, jotka hoitavat kaiken voimankäytöstä kielien opetukseen. Näiden neljän lisäksi heitä kävi opettamassa liuta ulkopuolisia opettajia.

Yleisarvosanaksi oikeudellisten opintojen opetuksen tasolle opiskelija halusi antaa tyydyttävän juurikin edellä mainituista syistä johtuen.

Kehittämiskohteita suomenkielisen kurssin opiskelijan näkökulmasta. Ensimmäisenä kehittämiskohteena haastattelussa tuli esille massaluennot, jotka järjestetään auditorioissa neljälle luokalle samaan aikaan. Opiskelija kertoi, että suuret massaluennot aiheuttavat sen, että opiskelijoilla on suurempi kynnys keskeyttää luento ja kysyä, jos joku asia jää askarruttamaan. Näillä luennoilla ei myöskään synny hyvää vuorovaikutusta opiskelijoiden ja opettajien

kesken. Massaluennoilla voi olla myös hankala yhdistää mihin asiakokonaisuuteen opetettava asia liittyy.

Toisena kehittämiskohteena nousi esille oppimistehtävien tehtävänannot. Ne olivat osittain epäselviä ja vaikeasti ymmärrettäviä. Tällöin oppimistehtävistä ei saanut kaikkea hyötyä irti siihen nähden, mikä tehtävän alkuperäinen tarkoitus oli. Opiskelijan mukaan tehtävänantojen selkeys riippui kuitenkin paljon myös opettajasta, ja opiskelujen edetessä tehtävänantoihin oppi varautumaan, kun tiesi kuka opettaja ne oli antanut. Epäselvien tehtävänantojen syyksi opiskelija mielti myös koulutuksen jatkuvaa kehitystyötä. Poliisikoulutus muutettiin ammattikorkeakoulutasoiseksi vasta vuonna 2014, jonka takia lähes jokaisella kurssilla kokeillaan jossain aineessa uusia tehtävänantoja. Opiskelijan mukaan tehtävä saatettiin koeajaa ensimmäistä kertaa heidän kurssinsa kanssa, jolloin myös tehtävänannon selkeys saattoi olla vielä hieman keskeneräinen tai muuten puutteellinen.

Suomenkielisen tutkinnon puolella haastateltava opettaja mainitsi tutkinnon kehityskohteiksi ensimmäisenä suuret kurssikoot. Opettajan mukaan olisi mahtavaa, jos opetettavien ryhmien koot olisivat sen kokoisia, että opetus onnistuisi luokassa. Se avaisi opettajan mukaan todella paljon uusia ideoita ja tapoja opettaa, mutta samalla opettaja sanoi tietävänsä, että pienemmät kurssikoot eivät tule olemaan realistisia. Kasvavista kurssien koista huolimatta oikeudellisten opintojen opettajien määrä on laskenut vuosien aikana, kun aikaisemmin on ollut enemmän opettajia oikeudellisten aineiden opetuksessa.

Toisena kehittämiskohteena suomenkielisessä tutkinnossa opettaja pohti, että substanssiasiantuntijat opettajina saattavat joskus mennä liian syvälle asioissa, jolloin opetuksen taso menee turhan korkealentoiseksi ammattikorkeakoulutasoista tutkintoa käyville opiskelijoille. Asian käänköpuolena kuitenkin on se, että yhä edelleen myös haastatellulle opettajalle tulee pitkästä kokemuksestaan huolimatta eteen opiskelijoiden kysymiä kysymyksiä, joihin hän ei suoraan osaa vastata. Tällaisissa tilanteissa asiantuntijuudesta on ehdottomasti enemmän hyötyä, kuin haittaa.

Ruotsinkielisen kurssin opettajan haastatteluissa ilmi tulleita kehittämiskohteita. Ensimmäiseksi keskustelun aiheeksi nousi opettajien vastualueet ja resurssit. Suunnittelu ja hallinnolliset työt vievät aikaa itse opetukselta. Vastualueet ovat liian suuria yhtä opettajaa kohden. Tämä johtuu siitä, että vakituisia opettajia ei ole tarpeeksi, jotta vastuun voisi jakaa

tasaisemmin, jolloin hallinnolliset tehtävät työllistävät vakituksia opettajia hyvin paljon. Haastattelussa kävi ilmi, että noin 70% opettajan työajasta menee kehittämis- ja hallinnollisiin töihin.

Toisena kehittämiskohteena esille nousi opettajien hyvin tiukka aikataulu, jonka takia yhteistyötä suomenkielisen tutkinnon opettajien kanssa on haastava tehdä, vaikka halua siihen olisi enemmänkin. Opettaja pohti tähän liittyen, että olisi hienoa, jos jatkossa kun rekrytoidisiin oikeudellisten aineiden opettajia, niin edellytyksenä olisi kaksikielisyys. Tällöin kaksikielistä opettajaa voisi käyttää sekä Suomen, että Ruotsin kielisen kurssin luennoitsija. Tällöin varmistuisi myös se, että molemmilla kursseilla saataisiin tasavertaista opetusta.

Kolmantena haastattelussa esille nousi sellainen kehitysehdotus, että puolentoistavuoden välein, kun ruotsinkielinen luokka aloittaa koulutuksen, niin se olisi yksi luokka niistä neljästä luokasta, jotka aloittavat opinnot. Tällä hetkellä koulutuksen aloittaa neljä suomenkielistä luokkaa ja lisäksi puolentoista vuoden välein ruotsinkielinen luokka, joka on viides luokka. Tämä tarkoittaa sitä, että ruotsinkielinen luokka on niin sanotusti ylimääräinen. Ylimääräinen luokka aiheuttaa ongelmia esimerkiksi tilojen varaamisessa tai vastaavassa tilanteessa. Suomenkielisille luokille tilat on varattu jo valmiiksi, mutta ruotsinkielisten yrittäessä tehdä varauksia, kaikkien luokkien aikataulut ovatkin varattu jo täyteen. Tämä aiheuttaa ruotsinkielisen kurssin opettajille lisää työtä, että tiloja saadaan järjestettyä opetukselle. Jos ruotsinkielinen luokka olisi yksi niistä neljästä aloittavasta kurssista, niin logistiset ongelmat ratkeisivat.

Haastattelussa nousi myös esille, että resurssipula on todellinen. Poliisiammattikorkeakoulu ei haastateltavan mukaan pysty tällä hetkellä näillä resursseilla järjestämään vaadittua ruotsinkielistä poliisikoulutusta. Tämän hetkinen toiminta on haastateltavan mielestä vain hätäratkaisu tilanteeseen, johon ei ole näkyvissä muutosta, vaikka ongelma on tiedossa ja jatkunut jo pitkään. Käytännössä kyse on siis siitä, että ruotsinkielisen koulutuksen puolella ei ole yhtään vakituista kaksikielistä ja juristitaustaista opettajaa opettamassa oikeudellisia opintoja. Kaikki juristitaustaiset luennoitsijat ovat ostopalveluna hankittuja. Samassa esille nousi myös oikeustieteiden lukumateriaalien hankkimisen vaikeus ruotsinkielellä. Jotkut ohjeet tulevat hitaasti ja jälkijunassa ruotsiksi käännettyinä.

3.1.3 Uhkia

Ruotsinkielisen tutkinnon suorittanut opiskelija ei suoranaisia tulevaisuuden uhkakuvia luonut haastattelussa. Teimme kuitenkin haastattelun pohjalta analyysin heikkouksista, mitkä voivat vaikuttaa negatiivisesti työharjoitteluun/työelämään siirtyessä.

Ensimmäisenä ongelmana pidimme kokonaisarvosanaa oikeudellisista opinnoista, joka oli opiskelijan mielestä tyydyttävä. Se miksi arvosanaksi tuli tyydyttävä on avattu aiemmassa kappaleessa. Vaikka arvosana on vain yhden opiskelijan mielipide, mietimme tämän pohjalta opiskelijoiden valmiuksia toimia työelämässä, jos yksikin kokee saaneensa tyydyttävää opetusta. Haastattelussa opiskelija toisti useampaan kertaan, että opinnot olivat vain pinta-raapaisu kaikkiin todellisiin oikeudellisiin seikkoihin, joita hänellä on työelämässä tullut vastaan. Opiskelija totesi olleensa ihan hukassa työharjoittelussa juuri oikeudellisten tietojen puuttumisen takia. Opiskelija kertoi, että on yhä työelämässä ollut muun muassa vaikeuksia erottaa rikosoikeutta ja rikosprosessioikeutta toisistaan. Tämä johtui kuulemma siitä, että kyseisiä aihealueita on opetettu saman opettajan toimesta, jolloin tunneilla on ollut vaikea hahmottaa, kumpaan asiakokonaisuuteen opettava asia liittyy. Myös lyhytaikaisten ostettujen opettajien käyttäminen opetustilanteessa oli tuonut haasteita oppimiseen ja asioiden sisäistämiseen.

Toisena uhkakuvana näemme opettajamäärät, jotka opiskelija toi esille useampaan kertaan. Kun yksi henkilö opettaa sekä rikosoikeutta että rikosprosessioikeutta, jää molemmista aihealueista vain yhden henkilön annettu informaatio. Yksi edellä mainituista aihealueista on laaja itsessään ja opiskelija lisäksi toi esiin yhteen opettajaan liittyvän ongelman. Kun opettajalla on omat vahvat mielipiteet opetettavasta aiheesta, jää opiskelijoille annettava näkökulma aiheeseen melko kapeaksi. Opiskelija pohti haastattelussa, että olisi hyvä, jos jokaisella opetettavalla oikeudellisella aineella olisi oma opettaja, jotta näkökulmia saisi useampia, ja aiheet eivät menisi niin helposti sekaisin toisiinsa.

Suomenkielisen tutkinnon opiskelijalla ei pienen hetken mietittyään keksinyt heti tulevaisuuteen liittyviä uhkakuvia. Opiskelijamäärät saattavat hänen mielestään vaikuttaa tulevaisuudessa opetuksen tasoon, ja tilanne pahenee entisestään, jos opettajien määrä jatkaa

laskuaan. Myös tehtävien ja tenttien siirtyminen internetiin aiheutti haastattelussa hieman keskustelua. Opiskelija ei kuitenkaan kokenut yksittäisiä suuria uhkia opetuksessa tulevaisuuden näkökulmasta, mitä voimme pitää ehdottomasti hyvänä asiana.

Kun aloimme esittämään suomenkielisen tutkinnon opettajalle kysymyksiä tulevaisuudesta ja mahdollisista uhista, nousi keskeiseksi puheenaiheeksi opettajien vähäinen määrä ja opiskelijoiden jatkuvasti kasvavat kurssikoot. Suomenkielisen tutkinnon opettajista monet ovat monissa eri työryhmissä mukana opetuksen ohella. Heidän on myös suunniteltava oppitunteja, oppimistehtäviä ja kehitettävä opetusta jatkuvasti. Haastattelussa kävi ilmi, että on puhuttu mahdollisista iltaluennoista, jotka eivät opettajan mukaan kuulosta kovin hyvältä idealta vielä nykyisen työkuorman päälle. Kaikki suomenkielisen kurssin opettajat ovat asianajataustaisia opettajia, joilla nykyaikana on paljon töitä tarjolla. Jos opettajien opetuskuorma kasvaa entisestään ja heitä veloitettaisiin pitämään luentoja myös iltaisin, niin saadaanko opettajia pysymään talossa, kun työn kuorma ei enää vastaakaan siitä saatua korvausta ja etuuksia.

Opettaja toi esiin haastattelussa myös koulun rahoituksen, joka on hänen mukaansa täysin poliittisista päätöksistä kiinni. Hän halusi muistuttaa, että pitäisi miettiä miten turvata perustyö, eli tässä tilanteessa koulun ammattikorkeakoulututkinto, ja todella keskittyä siihen mikä on ylipäätään koulun, ja poliisin ydintehtävä. Näiden kahden ytimen ympärille tulisi kasvat-
taa tutkinto. Opettaja iloitsikin siitä, että suurimmaksi osaksi tämä toteutuu suomenkielisen tutkinnon puolella, mutta hänen mukaansa on sääli, että ruotsinkielisen tutkinnon puolella ytimen keskellä tuntuu olevan vajetta.

Yhtenä syynä opettaja esitti aikaisemmin mainitun koulun rahoituksen, jonka seurauksena ruotsinkielisen tutkinnon puolella ei opettajia ole rekrytoitu pitkään aikaan.

Ruotsin kielisen opettajan haastattelussa kävi päällimmäisenä ilmi uhka eri kielisten tutkin-
tojen tasavertaisuudesta. Opettaja kertoi, ettei oikeustieteellistä lukumateriaalia löydy ruot-
sinkielellä, eikä uusia materiaaleja käännetä ruotsiksi. Totta kai tiettyyn pisteeseen asti voi-
daan opiskella Ruotsalaista lakimateriaalia, mutta esteeksi nousee kuitenkin Ruotsin ja Suo-
men erilaiset lait. Tämä tuottaa opettajan mukaan tulevaisuudessakin ongelmia, kun esimer-
kiksi Ahvenanmaalta tulevat opiskelijat eivät suomen kieltä osaa lainkaan. Haasteita tuovat
myös esimerkiksi suomen kielen käyttö poliisin radioliikenteessä.

Tasavertaisuus näkyy myös opetuksessa. Kun kaksikielisiä vakituisia opettajia ei koulussa ole, joudutaan oikeudelliset opinnot opettamaan yhdessä kasassa. Opettaja kertoi, että opettavasta materiaalista kasataan toisiinsa sopivia aihealueita yhteen ja sitten opetetaan kerralla. Tämän seurauksena yhtä aihetta saatetaan opettaa samana päivänä kahdeksan tuntia, ja seuraavana päivänä vielä neljästä kuuteen tuntia, jotta asiat tulisivat käytyä läpi.

Vakituisien opettajien puute vaikuttaa myös siihen, että opetusta ei voida kehittää samalla tavalla kuin suomenkielisen tutkinnon puolella. Opettajan mukaan koko oman työhistoriansa aikana koululla on ollut sama tilanne opettajien resursseissa, eikä tulevaisuudessakaan ole näillä näkymin lisää resursseja tulossa.

3.1.4 Mahdollisuuksia

Ruotsinkielisen tutkinnon opiskelijan haastattelussa ei käyty kovin yksityiskohtaisesti läpi koulutuksen tuomia mahdollisuuksia. Hän kuitenkin painotti useaan kertaan, että pieni ryhmä koko avaa mahdollisuuksia oppia asiat tehokkaammin, kuin suurilla massaluennoina. Opiskelija toi esiin myös vakituisien opettajien pätevyyden, jonka hän koki hyvänä asiana. Tulevaisuudessa enemmän pätevien kaksikielisten opettajien saaminen ruotsinkieliselle kurssille, toisi myös opetukseen uudenlaista näkökulmaa. Opiskelija mainitsi myös Moodle-opiskelualustan, jonka hän koki todella hyödylliseksi. Sen kautta saa opettajiin yhteyden tarvittaessa ja toimisi tulevaisuudessa vielä paremmin, jos vakituisia opettajia saataisiin kouluun lisää.

Suomenkielisen kurssin opettajan haastattelussa kävi ilmi, että suomenkielisessä tutkinnossa opettajina toimii tällä hetkellä päteviä oman alansa substanssiasiantuntijoita. Tämä on tulevaisuutta ja opetuksen kehitystä ajatellen todella hyvä tilanne. Kun jokainen on oman opettavan aiheensa asiantuntija, on opetusta mahdollista kehittää jatkuvasti. Kun opetusta kehitetään koko ajan, tulee siitä laadukkaampaa ja kustannustehokkaampaa. Tämä on taas positiivista kehitystä ajatellen tulevaisuutta.

Suomenkielisen tutkinnon opiskelijan haastattelussa nousi paljon esille sellaisia asioita, jotka nähtiin hyvinä asioina ajatellen tulevaisuutta. Ensimmäisenä nousi esille opettajat ja niiden vahva osaaminen sillä aihealueella, jota he opettavat. Kaikki oikeudellisten aineiden opettajat ovat oman opettavan aihealueen substanssi asiantuntijoita. Tämä mahdollistaa

opetuksen jatkuvan kehittämisen. Kun opetusta pystytään jatkuvasti kehittämään, niin tulevaisuudessa se on paljon tehokkaampaa ja jopa taloudellisesti edullisempaa.

Toisena keskeisenä kohtana esille nousi lähiopetustuntien määrä suhteessa itsenäiseen opiskeluun. Tällä hetkellä suhde on hyvä ja opetus on lähes kokonaan lähiopetusta. Tällöin opetus on intensiivisempää ja opettajan kanssa syntyy jatkuvasti hyvää vuorovaikutusta. Opiskelijat voivat kysyä ja kyseenalaistaa lähiopetustunneilla. Tällainen ei ole mahdollista itseopiskeluna.

Kolmantena asiana nousi esille materiaali ja sen määrä. Tällä hetkellä opetusjärjestys on hyvä ja selkeä oikeudellisissa aineissa. Opetusmateriaali on hyvää ja selkeästi ymmärrettävää. Tämä tukee tulevaisuudessa työhön siirtymistä. Oppimateriaalit ovat lähestulkoon aina opiskelijoiden saatavilla Moodlesta jälkikäteen, mikä on todella hyvä asia.

Ruotsinkielisen tutkinnon opettajan ajatukset koulutuksen tulevaisuuden mahdollisuuksista liittyi myös vahvasti kaksikielisten opettajien lisäämiseen koulussa. Hänen mukaansa olisi tärkeää, että ensinnäkin opetushenkilökunta olisi enemmän yhteistyöhaluisia kahden kielen tutkintojen välillä, ja tämä olisi luonnollisempaa, jos kouluun saataisiin enemmän kaksikielisiä opettajia. Kaksikielisten opettajien myötä dynamiikka koululla muuttuisi kaksikielisemmäksi ja esimerkiksi yhteiset harjoituksen tutkintojen välillä voisivat olla mahdollisia.

Opettajien rekrytoimisen myötä opetuksen tasoa pystyttäisiin alkaa kehittämään nykyisestä, jolloin myös tunnit olisivat mahdollisesti selkeämpiä tulevaisuudessa.

4 OMAA POHDINTAA HAASTATTELUISTA

Kun ruotsinkielinen opiskelija kertoi meille kokevansa yhä rikosoikeuden ja rikosprosessioikeuden hahmotuksen olevan vaikeaa yli vuoden valmistumisen jälkeen, jäimme pohtimaan mikä tilanne olisi, jos ruotsinkielisessä tutkinnossa opiskelijamäärät olisivat yhtä suuria kuin suomenkielisessä tutkinnossa. Jos jo yhdellä opiskelijalla 16 opiskelijasta on vaikeuksia erottaa kaksi eri aihealuetta toisistaan, voisi tilanne olla yhä haastavampi, kun luennot

käytäisiin suomenkielisen tutkinnon tavoin massaluentona, jolloin henkilökohtaista kontaktia opettajaan ei pysty saamaan. Jo tämä kertoo opetuksen tason eroista suomen ja ruotsinkielisessä tutkinnossa.

Esille nousi myös opettajien suuri vaihtuvuus ruotsinkielisessä tutkinnossa, joka vaikeutti haastavien asioiden sisäistämistä entisestään. Pohdimme haastatteluissa, mikä on Poliisiammattikorkeakoulun ja poliisin ydintehtävä? Mietimme olisiko tulevaisuudessa mahdollista ruotsinkielisen tutkinnon puolelle palkata vakituisesti opettajaksi edes yksi pätevä juristitaustainen opettaja, jolla olisi työkokemusta ja asiantuntijuutta alalta. Tämä mahdollistaisi sen, että jos opiskelijoilla olisi esimerkiksi jotain kysyttävää, niin talossa olisi sellainen henkilö, jolta saisi vastauksia niihin. Toisena isona asiana näimme sen, että tällaisen henkilön palkkaaminen mahdollistaisi myös opetuksen jatkuvan kehityksen. Tällöin tälle vakituiselle opettajalle muodostuisi edes jonkinlainen kuva siitä mitä pitää opettaa, mitkä ovat oppimistavoitteita, ja kuinka niihin päästään.

Haastatteluissa pohdittiin myös osan opetuksen verkkoon siirtymistä ja sitä, kuinka se vaikuttaa opetukseen. Jo tällä hetkellä verkossa on itsenäisesti suoritettavia tenttejä lähes jokaisessa aineessa. Niiden valvominen on haasteellista ja opiskelijoiden on vaikeampi motivoitua verkossa suoritettaviin kursseihin. Näillä opiskelijamäärillä se on kuitenkin välttämätöntä, koska opettajilla ei riitä aika kaikkien opintojen pitämiseen lähiopetuksena. Mielestämme olisikin tärkeää priorisoida ja tarkastella sitä mitkä ovat niitä oppiaineita, joita on mahdollista siirtää verkkoon ja mitä ei. Tentit olisivat kuitenkin hyvä suorittaa opettajien valvonnan alla, jolloin luntaamisen riski pienenesi suuresti. Toki verkkoon siirtymisellä on hyvänä puolena muun muassa tehtävien tarkastamisen helppous sekä ekologiset syyt.

Molempien opettajien haastatteluissa esille nousi rekrytointipolitiikka ja resurssi. Ruotsinkielistä opettaja osaamista on vaikea saada ja sen takia ruotsinkielisten luennot vedetään suurimmaksi osaksi osto-opettajilla. Mietimme, että ruotsinkielinen puoli tarvitsee vakituisen juristitaustaisen opettajan tällä hetkellä. Ruotsinkielisen opettajan sanoin ”Tämä miten nyt toimitaan, on vain hätäratkaisu, koska näillä resursseilla ei pystytä järjestämään vaadittavan tasoista ruotsinkielistä koulutusta.”

Rekrytointipolitiikkaa emme lähde itse sen syvällisemmin pohtimaan miten se pitäisi tehdä. Mieleen kuitenkin jäi haastattelujen pohjalta se, että ruotsinkielestä opettaja osaamista

kaiivataan toden teolla. Koululla ei ole yhtään ruotsinkielistä psykologia, kuulustelu opettajaa saatiikka vakituista oikeudellisten aineiden opettajaa, jolla olisi juristitausta.

Haastattelut muuten onnistuivat halutulla tavalla. Saimme luotua haastatteluihin rennon ilmapiirin, mutta asiassa pysyttiin kuitenkin. Haastateltavat olit hyviä ja sanavalmiita. Oli hieno huomata, miten kaikilla oli hyvin perusteltuja mielipiteitä asioista.

5 LUOTETTAVUUDEN ARVIOINTI

Tutkimuksen luotettavuutta arvioitaessa tutkimusprosessia on tarkkailtava kauttaaltaan. Tutkimuksessa käytettyjen menetelmien luotettavuutta on tarkasteltava jo tekovaiheessa, jotta tutkimuksen tuloksista ja johtopäätöksistä ei tule sattumanvaraisia ja tuloksista vääriä. Tässä tutkimuksessa on käytetty SWOT-analyysimenetelmää, jonka pohjalta myös teimme teema-haastatteluun kysymyksemme.

Ensimmäiseksi mietinnän kohteeksi tuli haastateltavien määrä teemahaastattelussa. Meillä oli työssä haastateltavana vain neljä henkilöä. Molemmilta kursseilta yksi opettaja, joka on ollut useamman vuoden koululla töissä, jotta hänelle on totuuden mukainen kuva tilanteesta. Ja sitten molemmilta kursseilta yhdet opiskelijat, jotka olivat käyneet kaikki oikeudelliset opinnot ja olivat päässeet soveltamaan koulussa opittua jo töihin.

Kun haastateltavia on näin vähäinen määrä, kasvaa tuloksien ja johtopäätösten sattumanvaraisuus ja vaara vääristä tuloksista. Yhden oppilaan haastattelu ei vastaa kokonaisen opiskelijayhteisön yhteistä kokemusta koulutuksesta, ja haastatteluun voi helposti tulla sellaisia näkökulmia, joita joku toinen opiskelija ei mahdollisesti kokisi lainkaan. Lisäksi haastattelutyypin tutkimuksen takia on mahdollista, että olemme itse saattaneet vaikuttaa saattavaan tietoon jo tietojen keruuvaiheessa, sillä haastattelu tapahtui keskustelunomaisesti.

Työmme luotettavuutta parantaa se, että teimme haastatteluihin kysymyspatteriston valmiiksi ja haastattelut suunniteltiin hyvin etukäteen ja dokumentoitiin tietokoneille. Mietimme kysymyksiä yhdessä ohjaajien kanssa ja haastatteluissa käytetyt kysymykset on liitetty työhön liitteeksi, jotta kaikki tätä työtä lukevat henkilöt voivat lukea kysymykset joihin

haastattelut on pohjattu. Haastattelut on nauhoitettu ja osittain litteroitu. Näin olemme analysoineet haastatteluja ja kirjoittaessa olemme aina pystyneet palaamaan nauhoitteisiin, jotta asiavirheitä välttyttäisiin. Pyrimme tekemään työn mahdollisimman puolueettomalta kannalta, ja kävimme ohjaajien kanssa keskustelua siitä, kuinka työn luotettavuus saataisiin mahdollisimman korkealle.

6 LOPUKSI

Aloittaessamme tekemään tätä työtä, meillä oli tutkimuskysymyksiä mihin halusimme saada vastauksia. Saimme vastauksia kysymyksiin todella hyvin ja haastattelut olivat todella antoisia ajatellen tätä työtä. Ennen työn aloitusta mietimme, onko suomenkielisen ja ruotsinkielisen tutkinnon välillä eroavaisuuksia. Saimme siihen kattavan vastauksen, joka on työssä tuotu esille.

Yhtenä tavoitteena meillä oli tuoda työssä esille mahdollisia kehitysehdotuksia. Niitä saimme kaikilta haastateltavilta, ja kehitysehdotukset olivat sellaisia, joita pystytään mahdollisesti hyödyntämään tulevaisuudessa. Useammalta haastateltavalta tuli myös esille samankaltaisia ehdotuksia, joka kertoo mielestämme todellista tarvetta niille. Kaikki haastateltavat olivat hyvin yhteistyöhaluisia, mikä mahdollisti tämän työ tekemisen.

Haastateltavat olivat olleet ammattikorkeakoulutasoisen tutkinnon aikana Poliisiammattikorkeakoulussa, ja heillä oli selkeä mielikuva koulutuksesta. Kaikki olivat yhtä mieltä siitä, että koulussa työskentelevät opettajat ovat todella päteviä työssään. Kuitenkin kaksikielisiä vakituisia opettajia tarvittaisiin lisää organisaatioon. Lisäksi jokaisessa haastattelussa tuli esille suomenkielisen tutkinnon liian suuret ryhmäkoot ja pienempien ryhmäkoiden mahdolliset positiiviset vaikutukset opetuksen kehitykseen ja tasoon.

Jokainen haastateltava toi kuitenkin samanlaisia näkökulmia koulutuksesta, ja niissä nousi vahvasti esille samat tekijät. Koulutus on todella laadukasta, opettajat ammattitaitoisia, ja resursseja liian vähän.

Onnistuimme haastatteluiden tekemisessä mielestämme hyvin. Saimme suhteellisen selkeän lopputuloksen haastatteluista ja vastauksen tutkimuskysymyksiin, joita toimme opinnäytetyön alussa esille. Tutkimuksemme on hyvin ajankohtainen ja tärkeä sillä erästä haastateltavaa lainaten, koululla on yksi ydintehtävä, joka on kouluttaa hyviä poliiseja työelämään. Kohdejoukkona meillä oli koulun henkilökunta sekä opiskeluympäristö, ja saimme opinnäytetyössä kohdejoukon pysymään samana koko ajan.

Mietimme opinnäytetyötä tehdessämme, että olisi ollut todella hyvä tapa tehdä aiheesta myös kyselylomake, jolla olisimme saaneet tietoa suuremmalta joukolta. Koimme kuitenkin, että juuri haastattelujen kautta saimme koulutuksesta myös sellaista tietoa, jota ei lomakkeella mahdollisesti edes tajuaisi kysyä. Lisäksi haastatteluiden kautta saimme opinnäytetyöhön paljon sellaista aineistoa, jota pystyy hyödyntämään paremmin, verrattuna kyselylomakkeista saatuun tietoon. Haastattelukysymyksemme olivat onnistuneita, ja saimme niiden avulla haastatteluista keskustelunomaisia ja luontevia tilanteita.

Opinnäytetyön haastavimmaksi osuudeksi osoittautui haastattelujen analysointi SWOT-analyysimenetelmään sopivaksi. Käytimme työssä SWOT-analyysimenetelmää ja laadimme haastattelurungon menetelmää apuna käyttäen. Kun aloimme työstää haastattelukysymyksiä, niin idea oli saada kaikkiin SWOT-analyysi kenttiin vastaus haastatteluista. Työssä on eritelty kattavasti molempien tutkintojen hyvä ja huonot puolet, sekä pyritty mahdollisimman kattavasti poimimaan tulevaisuuden mahdolliset uhkakuvat ja mahdollisuudet. Koimme, että oli helpompaa löytää vahvuuksia ja kehittämiskohteita, mutta varsinkin opiskelijoiden kohdalla koulutuksen uhat ja mahdollisuudet jäivät helposti konkreettisten asioiden varjoon. Saimme mielestämme kuitenkin melko hyvin kasattua oleellisen tiedon ja vertailtua sitä haastattelujen kesken.

7 LÄHTEET

Hannila, Päivi & Kyngäs, Päivi 2008: Teemahaastattelu laadullisessa tutkimuksessa. Helsingin ammattikorkeakoulu. Hoitotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö.

HE 64/2013 vp. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Poliisiammattikorkeakoulusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1 Raine Valli 2018 s.28

Jouni Tuomi & Anneli Sarajärvi 2018: Laadullinen tutkimus ja sisältöanalyysi s.85-86

Sirkka Hirsjärvi & Helena Hurme 2011: Tutkimushaastattelu s.34

Suomen Riskienhallintayhdistys: SWOT-nelikenttäanalyysi

Vuorinen Tero 2013: Strategiakirja 20 työkalua s.88

Vuorensyrjä, Matti 2011: Poliisin perustutkintokoulutuksen vaikuttavuus. Poliisiammattikorkeakoulu, Tampere, Tampereen yliopistopaino Juvenes Print

Vuorensyrjä, Matti & Lehmuskoski, Anna 2017: Poliisikoulutuksen vaikuttavuusarviointi. Poliisiammattikorkeakoulu, Tampere, Suomen yliopistopaino Juvenes Print

8 LIITTEET

Teemojen pohjalta laatimamme haastattelukysymykset opiskelijalle:

- Esitelkää itsenne. (nimi, millä kurssilla opiskelet, arvioitu valmistumisvuosi jne.)
- Taustasi ennen Poliisiammattikorkeakouluun tuloa.
- Miten opetus on mielestäsi järjestetty oikeudellisissa opinnoissa
  - Lähiopetuksen määrä/Itsenäinen opiskelu
  - opetusryhmien koko?
  - Oppimistehtävät?
  - Opintojen eteneminen? Tahti/järjestys (Selkeys)
  - Mitä käsitellään milläkin periodilla?
  - Hyötyjä/haittoja mielestäsi
  - Kehityskohteita
- Millaiseksi koit oikeudellisten aineiden opetuksen tason? (opettajat, mahdolliset diaesitykset tunnilla, annetut tehtävät)
- Miten olet kokenut opetuksen ja koulutusmateriaalin vastaavan valmiuksiisi hoitaa työtehtävät harjoittelussa ja myöhemmin valmistuneena poliisina?
- Oletko ollut tekemisissä toisen kielisen kurssin opiskelijoiden kanssa?
- Onko opetusta mielestäsi tarpeeksi?
- Onko vielä jotain mitä haluat sanoa?

Haastattelukysymykset opettajille:

- Esitelkää itsenne. (ammattinimike, mitä ainetta opetat jne.)
- Taustasi ennen Poliisiammattikorkeakouluun tuloa?
- Milloin aloitit työskentelyn Polamkissa?
- Kerro opetettavasta aihealueestasi

- Miten opetus on järjestetty poliisitoiminnan oikeudelliset opinnot osajaksolla?
- Miten mielestäsi opetus eroaa eri tutkintojen välillä vai eroaako?
  - Lähiopetuksen määrä/opetusryhmien koko?
  - Oppimistehtävät?
  - Itsenäinen opiskelu?
  - Opintojen eteneminen? Tahti/järjestys
  - Mitä käsitellään milläkin periodilla?
- Teettekö yhteistyötä ruotsin/suomen kielisen tutkinnon kanssa?
- Mitkä ovat mielestäsi hyviä puolia koulutuksen toteutuksessa ja onko mahdollisia kehityskohteita, missä mielestäsi voisi parantaa?
- Kuinka eri aihealueet on jaoteltu oppitunneiksi? Rikosoikeus/Prosessi/Toimivalta
- Mikä vakituisten ja tuntityöntekijöiden suhde?
- Onko vielä jotain mitä haluat sanoa?